

Riktlinjer för utplacering av hinder på gång- och cykelbanor

(t.ex. cykelgrindar och betongsuggor)

Det är många krav som ska uppfyllas för att önskemål om utplacering av hinder kan godkännas. Här kan du läsa om vad som gäller för att det ska kunna genomföras och bakgrunden till beslutet om riktlinjerna.

Platser där det kan vara aktuellt med fysiska hinder för att öka cyklisternas/ mopedisternas säkerhet:

- där gång- och cykelbanan korsar eller ansluter mot en gata som har över 500 fordon/dygn
- där gång- och cykelbanan korsar eller ansluter mot en gata där bilarnas hastighet överstiger 50 km/timmen
- där gång- och cykelbanan korsar antingen en gata eller gång- och cykelbana där cyklisternas hastighet är hög och där sikten är dålig.

Platser där det kan vara aktuellt med fysiska hinder för att hindra olovlig bilkörning:

- där bilister genom att använda gång- och cykelbanan som genväg får en tydligt kortare väg till sitt mål
- längs gång- och cykelbana som fungerar som skolväg och som ligger i skolans, förskolans närområde eller liknande och där minst 25 fordon kör olovligt/ dygn
- där minst 25 fordon/ dygn kör olovligt.

Riktlinjer

Prioritering

- Hinder som sätts ut för att sänka cyklistens hastighet i en riskfylld korsningspunkt prioriteras högre än hinder som har till syfte att förhindra olovlig biltrafik.
- Åtgärder på huvudcykelnätet prioriteras högre än det lokala cykelnätet. Med huvudcykelnät menas de cykelbanor som går mellan centrum och de olika stadsdelarna. Med det lokala cykelnätet menas de mindre cykelbanorna som finns inom stadsdelen, kvarteret etc.

Hantering av önskemål

Vid varje önskemål om att sätta ut hinder kommer den platsen att granskas. Då undersöks bland annat trafiksituationen, trafikmängden, hastigheten, olycksstatistik m.m. Utifrån den fakta som kommer fram tas sedan beslutet.

Om önskemålet inte uppfyller kriterierna godkänns de inte.

Bakgrund

Olyckor

Olyckor mellan bilar och oskyddade trafikanter på gång- och cykelbanor är väldigt ovanligt. Inom Skellefteå kommun har det mellan 2002- 2012 endast inträffat tre lindriga olyckor där bilar har kört olovligt på gång- och cykelbanor. De flesta olyckor som inträffar på gång- och cykelbanor är singelolyckor, näst vanligast är olyckor mellan fotgängare- fotgängare eller cyklist- cyklist. Det vill säga de som har rätt att vara på banan. När olyckor mellan oskyddade trafikanter och bilister inträffar är det främst där gång- och cykelbana och gata korsas.

Att sätta upp ett hinder med syfte att förhindra biltrafik på gång- och cykelbanan har mer att göra med upplevd trygghet än verklig säkerhet. Fysiska hinder ökar inte alltid trafiksäkerheten utan kan tvärtom vara orsaken till att olyckor sker. Fasta, dåligt markerade hinder och hinder som inte ger efter, till exempel en "betonggris", ska undvikas eftersom olyckor uppstår när cyklister genar runt hindret eller cyklar in i det. På vissa platser kan det, trots olycksrisken för cyklister, finnas skäl till att sätta upp hinder.

Framkomligheten försämras

Hinder på gång- och cykelbanor kan försvåra för personer med funktionsnedsättning, fotgängare med barnvagn och cyklister med cykelkärra.

Ökade kostnader och svårare att sköta väghållningen

Hinder som försvårar driften (sopning, sandning, snöröjning) ska undvikas. Hinder som endast kan användas sommartid kräver utplacering, intagning och förvaring, vilket ökar underhållskostnaderna.

Information och grannsamverkan

Merparten av de som bryter mot förbuden är boende inom närområdet eller personer som har målpunkter i området. Ofta känner övriga boende till vilka dessa är och rekommendationen är därför att man till en början inom respektive bostadsområde/gata för en dialog om trafiksäkerheten i området/längs gatan. Om man tydliggör för dem som bryter mot förbuden att det inte är tillåtet och att det skapar otrygghet för övriga kan förståelsen öka. När man ser ett brott bör man dessutom polisanmäla.

Olovlig körning på privat mark eller i bostadsområden

Om olovlig körning eller annan säkerhetsrisk för cyklister/mopedister förekommer på gång- och cykelbanor på privata fastigheter är det upp till den privata fastighetsägaren att ta till åtgärder om de så tycker att det är motiverat. Vid dessa tillfällen kan tekniska kontoret vara till hjälp för fastighetsägaren och rekommendera vilka åtgärder som kan användas.

Den som sköter och ansvarar för vägen (väghållaren)

När väghållaren placerar ut fysiska hinder kan den bli ersättningsskyldig om det inträffar en olycka. För att förhindra att olyckor inträffar måste hindrens funktion kontrolleras regelbundet. (Väghållare kan t.ex. vara Skellefteå kommun, privata ägare och samfälligheter)